

Erihoolekanne 2019.aastal

Helen Tähtvere

Erihoolekandeteenuse vajaduse hindamine

Sotsiaalhoolekande seaduse muudatus, mille kohaselt SKA juhtumikorraldaja hindab inimese erihoolekandeteenuse vajadust

Muudatuse eesmärgid:

- Muuta erihoolekandeteenusteni jõudmise teekond lühemaks ja selgemaks nii psüühikahäirega inimestele, nende lähedastele kui ka teenuse osutajatele.
- Tagada abivajavatele inimestele nende tegelikule toetusvajadusele vastav abi. Ennetades sellega inimese toimetuleku ja elukvaliteedi halvenemist ning vähendades inimesele endale ja ühiskonnale tulenevaid kahjulikke tagajärgi.
- Vähendada psühhiaatrite ravivastuvõttude kulu sisuliselt sotsiaalteenuste õigustatuseks vajalike dokumentide täitmisele.
- Vähendada rehabilitatsiooniplaanide koostamise kulu sisuliselt ühe sotsiaalteenuse formaalse kriteeriumi täitmiseks.

Vanaduspensioniealised ööpäevaringse erihoidusteenuse kasutajad (erihoidukandeesutuste reorganiseerimine 2006)

2006. aastal koostatud „Riiklike erihoidukandeesutuste ja –teenuste reorganiseerimise kavas“ on kokkulepe: kõik inimesed, kes on enne 2001. aastat viibinud hooldekodudes teenusel ja on kelle elukohaks on rahvastikuregistris hooldekodu, jäävad teenusele kuni elu lõpuni.

SKA andmetel on ca 45% pensioniealiste inimeste, kes viibivad ööpäevaringsel teenusel, toimetulekut võimalik tagada üldhoidusteenusel.

Enne 2001. aastat on RR-s hooldekodu elukohaks 261 tänaseks vanaduspensioniealisel inimesel, kellest ca 120 vajavad toimetuleku säilitamiseks üldhoidusteenust.

Üldhooldusteenuse rahastamine

- ✓ SKA katab üldhooldusteenuse kulud
- ✓ Inimene ise tasub toitlustuse ja majutuse, kätte jääb 15% sissetulekutest
- ✓ Kui kätte jääb vähem kui 15%, hüvitab puudujääva osa SKA
- ✓ SKA peadirektori käskkirjaga üldhooldusteenuse rahastamise tingimused ja määr
- ✓ SKA arveldab kohalike omavalitsustega
- ✓ Arvete esitamine kord kvartalis

Igapäevaelu toetamise päeva- ja nädalahoiuteenus

- ✓ Loodud uus igapäevaelu toetamise teenuse diferentseeritud rahastamine
- ✓ Teenus suures mahus hooldust, järelevalvet ja kõrvalabi vajavatele raske või sügava intellektihäirega täisealistele
- ✓ Teenuse eesmärk: inimene saab talle vajalikku teenust oma elukoha vahetus lähetuses, jätkates samas elamist kodus. Väheneb lähedaste hoolduskoormus, võimalik toetada nende töötamist ja ühiskonnaelus osalemist
- ✓ Teenusele suunamine 1 aastaks

Igapäevaelu toetamise päeva- ja nädalahoiuteenuse osutajad

Asutus	Taotletud kohtade arv tegevusloal	Suunatud inimeste arv	Vabad kohad	Max kohtade arv
Pärnu Sotsiaalkeskus	3	3	0	9
Pärnu Laste ja Noorte Tugikeskus	4	4	0	12
Käo Tugikeskus	15	22	0	45
SA Maarja Küla	3	3	0	9
Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus	6	6	0	18
Põltsamaa Valla Päevakeskus	3	1	2	9
MTÜ Valga Abikeskus	10	0	10	30
AS Hoolekandeteenused Karula Kodu	12	8	4	36
Valgamaa Tugikeskus	6	6	0	18
MTÜ Randvere Tööõppekeskus	1	1	0	3
AS Hoolekandeteenused Merimetsa 1, Tallinn	10	5	5	30
Hiumaa Vallavalitsus	3	2	1	9
Kokku: 12	76	61	22	228

Pikaajaline kaitstud töö teenus

- ✓ Inimestele, kellel on nägemis- või liitpuue, püsiv ajukahjustus või psüühikahäire ja kes oma erivajaduse tõttu ei ole võimelised töötama tavalistes töötingimustes avatud tööturul.
- ✓ Eesmärk on puuduva töövõimega inimest arendada nii, et ta oleks võimeline tegema lihtsamaid tööülesandeid kaitstud keskkonnas ja sobivas töötempo.
- ✓ Teenuseosutaja tagab inimesele töövõimaluse, vajalikus ulatuses tööjuhendamise ja hindab tema tööoskuste arengut. Võimekamatele leitakse töö avatud tööturul.
- ✓ Teenuse eest tasutakse pearaha põhimõttel.
- ✓ Teenuseosutajad leitakse igasse maakonda riigihankega, uus hange 2018 okt./nov.

Erihoolekande isikukeskne teenusmudel (I)

Eesmärk testida uut vajaduspõhist abi osutamise süsteemi, kus psüühika- ja intellektihäirega inimestele ning nende lähedastele korraldab abi kohalik omavalitsus.

- ✓ Teenusmudeli tööealise psüühikahäirega inimesele sobivuse kohta tagasiside kogumine
- ✓ KOV vastutusega teenusmudeli rakendamist takistavate põhjuste kaardistamine ja mudeli täiendamine
- ✓ Ülevaate koostamine komponendipõhise teenuste paketi osutamisega seotud kuludest
- ✓ Isiklike eelarvete kujunemise ja kasutatud ressursside analüüsimine
- ✓ Esmase toetusvajaduse hindamise instrumendi sihtgrupiga töötamise ja teenusmudeliga sobivuse analüüsimine

Käesolevalt uue ja suuremas mahus pilootprojekti ette valmistamine

Erihoolekande isikukeskne teenusmudel (II)

Positiivne tagasiside eelmisest projektist:

- Abi osutatakse tegevuste põhiselt mitte teenustena
- Inimesele lähenetakse vajaduspõhiselt
- Koheselt saab toetust pakkuda ka lähedastele
- Abimeetmete pakkumine on kompaktne – rehabilitatsiooni ja erihoolekande teenused ei kattunud.

Uus projekt toob endaga kaasa olulised muudatused:

- Parendame teenusmudelit ja selle rakendamise korraldamist KOVidelt saadud tagasiside põhjal.
- Projekti on osalema planeeritud kokku 500 inimest
- Uue projekti kestus – 2 aastat
- KOVidesse lisaks juhtumikorraldaja töökoht

KOV nõustamisüksuse eesmärk ja tegevused

Eesmärk on suurendada riigipoolset tuge kohalikele omavalitsustele

Nõustamistegevused:

- Strateegiline (sotsiaalvaldkonna planeerimine KOV-s)
- Rakenduslik (sotsiaaltöötajate võimestamine)
- Juhtumipõhine (konkreetne abi raskete lugude korral)

Abistavad tegevused:

- Praktika arendamine (lahendusviisid, parim praktika)
- Poliitika kujundamine (kaardistamine, analüüs, ettepanekud)
- Info jagamine (infovahetus, kampaaniad)

